

آژیر فرسودگی در اورژانس

جعفر معیادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور گفت: «از ۵۵دستگاه آمبولاسی که در اورژانس استفاده می‌شود حدود ۳۰۰۰دستگاه فرسوده است.» وی ادامه داد: «دولت بودجه‌ای برای بازسازی خودروهای فرسوده در اختیارمان قرار داده تا برای دستگاه‌هایی که قابلیت بازسازی دارند، هزینه کنیم.»

❗ باثورست/ آفریقای جنوبی؛ پیاده‌روی روزانه تا رودهای خشکیده

در تیر ماه سال گذشته در کیپ‌تاون شرقی آفریقای جنوبی که یکی از کشورهای درگیر بحران کم‌آبی است تظاهرات متعددی در مناطق روستایی و شهرهای کوچک برگزار شد. علت این ناآرامی‌ها افزایش خشکم به‌دلیل ناکامی دولت محلی در تامین آب منظم و تمیز در طول همه‌گیری ویروس کرونا بود. در حالی‌که دولت هزاران مخزن برای مناطقی که آب روزانه ندارند خریداری کرده اما این اقدامات مشکل تامین آب استان را حل نکرده است. در این جنبش‌ها تحت رهبری زنان در دو شهر، معترضان آب گل‌آلود را از بطری‌هایی که همراه داشتند روی دستان‌شان می‌ریختند تا وضعیت اسفناک خود را نمایش دهند و نشان دهند که شستن دست‌هایشان با این مایع کثیف، خصوصا در همه‌گیری کرونا، کاملا بی‌فایده است. پلیس به‌سرعت با این ناآرامی‌ها برخورد و با گلوله‌های پلاستیکی به معترضان شلیک کرد. یکی دیگر از شهرهای کوچک درگیر در این منطقه شهر «باتورست» است که آب برای مدت طولانی در آن قطع می‌شود.

شهری که در تولید بزرگ‌ترین آناناس‌های جهان صاحب رکورد جهانی است و می‌تواند با موزه مشهور آناناسش و جذب گردشگران، درآمد پایداری داشته باشد اما در مقابل ساکنان فقیرش ناچار هستند برای تامین آب، خود را به رودخانه‌ها برسانند. (میل اند‌گاردین)

❗ چنای / هند؛ برخورد با آب پاش!

تاثیر اقتصادی کمبود شدید آب، اوایل امسال در شهر چنای هند که ۷/۱ میلیون نفر جمعیت دارد، خیلی واضح به چشم آمد. موج هوای گرم و تاخیر در بارندگی‌های موسمی در تابستان، باعث کاهش منابع آب شهر چنای شد و اعتراضاتی همراه با خشونت به همراه داشت. واکنش پلیس هند به این تظاهرات کمی عجیب بود. نیروهای امنیتی از ماشین‌های آب‌پاش برای متفرق کردن مردم معترض به نبود دسترسی به آب پاک استفاده کردند! این موضوع همچنین اختلال فعالیت کسب و کارها را به دنبال داشت، به طوری که شرکت‌های فناوری این شهر از کارمندان‌شان خواستند دورکاری کنند. اتفاقی که حتی فراگیری کرونا باعث آن نشده بود، اما بحران آب آنها را به دورکاری مجبور کرد. این موضوع شامل شهر دهلی هم شده است، مردم در برخی نقاط دهلی با قطعی یک ماهه آب لوله‌کشی مواجه شده و ناچار شدند برای رفع نیازشان آب بخرند. پیشتر از این وقایع نیز چندین تظاهرات مرتبط با آب در سایر نقاط هند توسط کشاورزان این کشور برگزار شده است. (ایندیان اکسپرس، نیوزویک)

❗ دوبلین / ایرلند؛ همه‌پرسی برای مالکیت آب

مجموعه تظاهرات مرتبط با آب در ایرلند از سال ۲۰۱۴ پا گرفت. زمانی که دولت تصمیم گرفت هزینه‌های استاندارد آب با هزینه‌های مرتبط با مصرف جایگزین شود و قیمت‌ها افزایش پیدا کند. در ابتدا یک میلیون نفر در کشور از بازگرداندن فرم‌های مرتبط با این پروژه که دولت توزیع کرده بود خودداری کردند. ساکنان شهرک‌های مسکونی در شهرهای کورک و دوبلین همچنان از نصب کنتورهای آب در خارج از خانه‌های خود جلوگیری کردند. کمپین‌های مشابهی در این زمینه ایجاد شد و سپس تظاهرات خیابانی پا گرفت. در پاییز همان سال صدهزار معترض در تظاهراتی منظم و آرام خواستار لغو هزینه‌های جدید شدند. در سومین تظاهراتی که در دسامبر ۲۰۱۴ برگزار شد اوضاع کمی تغییر کرد. یک گروه غیررسمی جداشده از معترضان، تقاطع اصلی پل شهر اوکانل را اشغال کرد. خودروها

❗ هشدارهایی که دیده نشد

باهمه اینها اما از حداقل سه دهه پیش می‌توان هشدارهای فراوانی را در رابطه با استفاده بیش از اندازه از منابع آبی در ایران دید. کارشناسان و مسئولان بسیاری در همه این سال‌ها هشدار داده‌اند در صورت استفاده زیاد از منابع آبی، در آینده دچار بحران آبی خواهیم شد. این هشدارها اما حالا به چشم آمده است. این روزها کارشناسان می‌گویند ایران دچار ورشکستگی آبی است، در میانه بحران قرار داریم و پیامدهای این موضوع هر روز بیشتر نمود خواهد کرد. خطرات بحران آبی در سال ۷۹ نیز به صفحه اول روزنامه جام‌جم راه پیدا کرده بود.

آیسا اسدی
روزنامه‌نگار

رئیس سازمان اورژانس کشور افزود که در مدت زمان شیوع بیماری کرونا در کشور یعنی در مدت زمان دو سال گذشته هیچ بودجه‌ای برای نوسازی ناوگان به اورژانس تعلق نگرفته و این باعث‌شده کمبودهای زیادی در این حوزه وجود داشته باشد. معیادفر ادامه داد: «در کشور ۳۰۰۰پایگاه اورژانس داریم که از این

قطره قطره جنگ گردد!

مروری بر پیامدهای سیاسی اجتماعی بحران جهانی آب در کشورهای مختلف

❗ لاک‌پشتی فرتوت در لباس شهردار یکی از شهرهای آمریکا در میانه هزاره سوم با الحنی سیاست‌گونه جمله‌ای را می‌گوید که البته در پشت‌رشادت‌های یک آفتاب‌پرست غریبه کم می‌شود! لاک‌پشت شهردار در توصیه به آفتاب‌پرست قهرمان می‌گوید: «آب را کنترل کن تا همه چیز را کنترل کنی.» «این دیالوگ ظالمانی انیمیشن «زنگو» محصول سال ۲۰۱۱ است یعنی نزدیک به ۱۰ سال پیش اما آنچه این جمله کوتاه را شگفت‌انگیز کرده این است که نشانه‌های این موضوع پس از یک دهه حالا پیش‌روی چشم‌مان قرار گرفته؛ چیزی به نام «تنش‌های آبی».

اعتراضات پنج ماه پیش مردم خوزستان، اعتراض‌های اخیر مردم اصفهان و کهگیلویه، تخلیه برخی از روستاهای سیستان و بلوچستان و آب‌رسانی باتانکر در برخی مناطق این سرزمین همان پیامدهای تنش آبی در ایران است. این قصه اما محدود به ایران نیست پیش از ما هم بسیاری از مردم کشورهای دیگر جهان در اعتراض به کمبود آب و البته سوءمدیریت منابع آبی به خیابان‌ها آمدند. این تنها یک سویه اختلال در امنیت این کشورهاست چرا که بی‌آبی تنها به چنین اعتراضات بی‌واسطه‌ای منجر نشده است و حالا پژوهش‌های صورت گرفته نشان می‌دهد بسیاری از اعتراضات سوری در ۱۰ سال گذشته به‌واسطه از بین رفتن مشاغل افرادی بوده که معیشت‌شان مستقیما به این منابع آبی وابسته بوده یا در نمونه دیگری آن‌طور که نشریه بلومبرگ اعلام کرده نزدیک به ۱/۵ میلیون نفر از مردم عراق به‌واسطه از دست دادن کار اصلی‌شان یعنی کشاورزی به گروه‌های داعش پیوسته‌اند. هر چند بیشترین کشورهای درگیر این بحران در خاورمیانه متمرکز شده‌اند اما گستره این اعتراضات به قاره‌های دیگری هم کشیده شده است؛ از ایرلند در قاره اروپا گرفته تا تظاهرات خونین بولیوی در آمریکای جنوبی که به نام «جنگ آب» شهرت یافت و البته «تظاهرات تشنگی» که در سال ۲۰۱۱ در مراکش باعث دستگیری بسیاری از معترضان شد. تعدد این اعتراضات اما در سال‌های گذشته بیشتر شده‌و همین هفته گذشته، اردنی‌ها در اعتراض به توافق نامه آبی این کشور با رژیم صهیونیستی به خیابان‌ها آمدند.

فارغ از این، تنش‌های آبی باعث افزایش چشمگیر مهاجرت‌های اقلیمی هم شده است؛ موضوعی که دیگر مغل امنیت کشورهای درگیر نیست و کشورهای دیگر را هم در این حوزه درگیر کرده است. همه اینها درحالی است که با پایشی معمولی در رسانه‌های داخلی می‌توان متوجه شد‌ا در دهه پیش تاکنون بسیاری از کارشناسان در رسانه‌های مختلف نسبت به وضعیت کنونی هشدار داده‌اند.

❗ کوچابامبا/ بولیوی؛ جنگ آب در آمریکای جنوبی

کوچابامبا یکی از چهار شهر بزرگ بولیوی است که از دسامبر ۱۹۹۹ در پی خصوصی‌سازی آب آشامیدنی ناراضایتی و سپس اعتراضاتی در آن شکل گرفت تا جایی که نام این تظاهرات در منابع مختلف حالا به «جنگ آبی» معروف شده است. این شهر از کمبود مزمن آب رنج می‌برد. عمده آب به سمت بخش‌های متوسط درآمدی و صنعتی هدایت می‌شود، در حالی‌که بخش‌های فقیر شهر و ساکنان آن مجبور به توسعه چاه‌ها و سیستم‌های آب شخصی برای مقابله با کمبود آب هستند. اعتراضات به‌طور مسالمت‌آمیز در ژانویه ۲۰۰۰ آغاز شد.

آنها به‌ویژه بر حق خود برای دسترسی به آب تاکید داشتند و احساس می‌کردند در طول فرآیند خصوصی‌سازی این حق نادیده گرفته شده است. یکی از مهم‌ترین مشکلات معترضان این واقعیت بود که فقیرترین نقاط شهر به آب لوله‌کشی دسترسی ندارند درحالی‌که بخش‌های غنی‌تر از آب لوله‌کشی بهره‌مند هستند. در فوریه ۲۰۰۰، زمانی که پلیس و نیروهای نظامی از لاپاز برای

سرکوب اعتراضات گسترده، وارد این شهر شدند، اعتراضات به خشونت کشیده شد. در نتیجه، توسط رئیس‌جمهور بولیوی «وضعیت محاصره» اعلام شد. خشونت ناشی از تظاهرات به کشته شدن حداقل ۹ نفر و مجروح شدن صدها غیرنظامی و پلیس منجر شد. علاوه‌براین، حدود ۲۰۰ معترض ازجمله رهبران‌شان دستگیر شدند. پس از این اتفاقات، دولت رسما اعلام کرد که نمی‌تواند امنیت مدیران شرکت آب را تضمین کند و به قرارداد با شرکت خصوصی پایان داد. این درگیری توجه بین‌المللی و پوشش گسترده‌ای را با فعالان معترض در جریان نشست صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی به خود جلب کرد و در نهایت، آب شهر مجددا ملی شد و دسترسی به آب از پشتوانه قانونی جدیدی برخوردار گردید. بااین‌حال کاهش ذخایر آب ناشی از تغییرات آب‌وهوایی جهانی، مصرف بیش از حد و کمبودهای فناوری همچنان به‌شدت شهر کوچابامبا و بولیوی را در کل تحت فشار قرار می‌دهد و به نوعی در طول ۲۲ سال گذشته این تنش‌ها و اعتراضات هرگز به صورت کامل فروکش نکرده است. (کلایمت دیپلماسی)

❗ آیا جنگ جهانی آب در راه است؟

نگرانی‌های بسیاری در مورد جنگ‌های احتمالی بر سر آب در سراسر جهان وجود دارد. این‌که کمبود منابع آبی می‌تواند آغازگر جنگ جهانی سوم باشد یا نه، واقعیت این است که میان ترس‌های جمعی مردم دنیا، ترس از پایان یافتن منابع آبی موجود و تصاویر آخرالزمانی از کنترل شدن توسط اقلیتی مسلط بر آب بر جوامعی که بر اثر فقدان آن در حال فروپاشی است، شکل گرفته و نمی‌توان آن را نادیده گرفت. این ترس‌ها حتی به کتاب‌ها، آثار تجمعی، کمیک‌ها و دنیای سینما نیز راه یافته و فیلم‌هایی چون «مد مکس» خروجی آنهاست. حداقل برای خیلی‌ها این نظریه بسیار محتمل است. البته نشانه‌های نگران‌کننده بر آن تاثیر بسیاری داشته است؛ مصر و اتیوپی، موضع تهاجمی و لفاظی خود را در مورد ساختن سد بزرگ ژسانس اتیوپی در سرچشمه نیل آبی، شریان اصلی مصر از دوران باستان افزایش داده‌اند. هند به ساختن سد‌های جدیدی ادامه می‌دهد که از نظر رفیقیش پاکستان به عنوان تهدیدی برای منافع آبی و در نتیجه امنیت ملی آن تلقی می‌شود. دهه‌ها دا‌عا شده است ترکیبی از عوامل از جمله کمبود آب، ناآرامی‌های اجتماعی و مانورهای استراتژیک، ناگزیر دولت‌ها و دیگر تصمیم‌گیران را وادار می‌کند تا برای تامین منابع آب گران‌بها اقدامی تهاجمی، شاید حتی خشونت‌آمیز انجام دهند. پس آیا بالاخره شاهد اولین جرقه‌های مصر آینده جنگ‌های آبی هستیم؟ پاسخ اما روشن است. به بیان ساده‌تر باید گفت نه. این دیدگاه‌ها از جنگ‌های آبی آینده یک نکته بسیار مهم را نادیده می‌گیرند؛ دولت‌ها به‌ندرت بر سر آب می‌جنگند. درواقع خلاف این موضوع صحت دارد. همکاری بر سر منابع آب فرامرزی حتی در حساس‌ترین نقاط ژئوپلیتیکی بسیار رایج‌تر است. به عبارت دیگر، نحوه درک بسیاری از منازعات آب اساسا نادرست است و خطر این را دارد که تا حد زیادی یک تمرین انحرافی باشد که دیگر انواع غیرنظامی مشکلات آبی را که هر روز در سراسر جهان رخ می‌دهند، پنهان می‌کند. در حالی که جنگ سازمان‌یافته سنتی بر سر آب اساسا در سوابق تاریخی وجود ندارد، ناامنی آبی فراگیر است. گاهی این ناامنی به شیوه‌های خشونت‌آمیز خود را نشان می‌دهد. اما آنچه بسیار رایج‌تر است بی‌عدالتی در دسترسی روزانه صدها میلیون نفر به منابع آب و بهداشت مناسب است که در نتیجه شکست‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایجاد شده است. آب مایه حیات جوامع بشری است. منحرف آینده دیگر منابع آب، آلوده شدن این منابع یا مسدود شدن آنها در کنار برداشت بیش از حد به‌طور مستقیم بر امکانات زندگی انسان تاثیر می‌گذارد. به عبارت دیگر این داستان واقعی ناامنی آبی است. در حالی که جهان با بحران‌های آبی متعدد و با شدت‌های متفاوت مواجه است، چشم‌انداز جنگ همه جانبه کم است. خشونت و بی‌عدالتی ساختاری روزانه مربوط به توسعه نیافتگی، فقر و تخریب محیط‌زیست که خود نشانه‌ای از ناامنی آبی است، بسیار شایع‌تر است. بنابراین ما باید کمتر روی خطر درگیری‌های مسلحانه به واسطه منابع آبی تمرکز کنیم و در عوض تلاش‌های خود را به سمت ایجاد جوامع سازگار از نظر زیست محیطی و اجتماعی هدایت کنیم.

❗ امان / اردن؛ اعتراض به توافق آبی با رژیم صهیونیستی

همین هفته گذشته صدها نفر در شهر امان، پایتخت اردن در اعتراض به توافق آب در برابر انرژئ بین دو کشور اردن و رژیم صهیونیستی تجمع کردند. به باور مقامات اردنی، اگر این توافق نامه اجرا شود، یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های همکاری از زمان امضای توافق نامه صلح بین کشورها در طول ۲۷ سال گذشته خواهد بود. براساس این قرارداد، اردن ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب شیرین شده از رژیم صهیونیستی دریافت می‌کند و در ازای آن ۶۰۰ مگاوات برق تولیدشده از یک نیروگاه انرژی خورشیدی با بودجه امارات در اردن را به رژیم صهیونیستی می‌دهد. اردنی‌های مخالف معتقد بودند این توافق اردن را وادار خواهد کرد که به همسایه خود وابسته باشد. پلیس اردن هفته گذشته ۱۶ دانشجو را که به این توافق اعتراض داشتند به دلیل «نقض نظم عمومی» دستگیر کرد. بر اساس گزارش یونیسف، اردن در حال حاضر دومین کشور در معرض خطر آب جهان است. سخنگوی وزارت آب این کشور، در بیانیه‌ای گفته است این پروژه ناشی از تقاضای فزاینده اردن برای منابع آبی است که با افزایش جمعیت در چند سال گذشته تشدید شده است. (الجزیره)

❗ زاگورا / مراکش؛ صدای تشنگان به گوش می‌رسد؟

پاییز ۲۰۱۶ ساکنان زاگورا، شهری در مراکش که بر لبه صحرا واقع شده، به این نتیجه رسیدند که دیگر هندوانه نکارند. آنها که از سال‌ها کمبود آب به ستوه آمده بودند، انگشت اتهام را به‌سوی باغ‌های میوه صادراتی در خارج شهر گرفتند، چرا که معتقد بودند آن باغ‌ها دلیل خشک شدن چاه‌های آب هستند. مردم در حرکتی که به نام «اعتراضات تشنگی» شناخته می‌شود، از سرتاسر منطقه به راه افتادند و در زاگورا به هم پیوستند تا کمبودها را محکوم کنند. پلیس که دورتا دور شهر را احاطه کرده بود با تظاهرکنندگان برخورد کرد، جمعیت را متفرق و ۲۳ نفر را دستگیر کرد. اعتراضات زاگورا جدیدترین مورد از دو دهه کشمکش پیرامون سوءمدیریت آب در شهرهایی مانند طنجه، صفرو و کازابلانکا است. شهر کوهستانی ایمپدر، در شمال زاگورا، شاهد طولانی‌ترین تحصن اعتراضی از سال ۲۰۱۱ بوده است. آنها در اعتراض به استعمار آلودگی آب ناشی از معادن سلطنتی، تحصن کرده بودند. این گروه روی وبسایت خود نوشتند: «تلاش برای قطره رفتن از مطالبات ما بیهوده است». آیا حکومت پیش از آن‌که تمام آب‌ها خشک شود، صدای آنها را خواهد شنید؟ (بلومبرگ)

